

ΠΟΙΚΙΛΑ

ΒΡΑΧΜΑΝΟΣ ΠΕΡΙΗΓΗΤΗΣ.

(Ἰνδικόν).

Ἐπὶ τῆς ὄχθης μικροῦ τινος βραχίονος τοῦ Γάγ-
γου ἔζη βραχμάνος τις, οὗ τινος ἡ ζωὴ τοσοῦτον
εἰρηνικὴ διέτρεξε καὶ ἡσυχος, ὥστε πολλάκις συνεί-
θιζεν ὁ ἴδιος νὰ τὴν παραβάλλει πρὸς τὸν γαλή-
νιον τοῦ ποταμοῦ ῥοῦν, ὃν ἠκολούθουν τὰ βλέμ-
ματά του ἐπὶ ὀλοκλήρους ὥρας. « Τί δύναται
πλέον νὰ ἐπιθυμήσῃ ἄνθρωπος, ἔλεγεν ὁ Ναρά-Κα-
θάν, ὅταν ἡ καλύβη αὐτοῦ σκιάζεται ὑπὸ φοινί-
κων, ὅταν ἔχῃ ἀγνότατον ὕδωρ εἰς χρῆσίν του
καὶ εὐχόμενος ὁπώρας εἰς τροφήν, ὅταν δύναται
νὰ μελετᾷ τὰς σοφὰς τῶν Βέδα διδασκὰς καὶ νὰ
τέρπεται τὴν ἐσπέραν ἀναγινώσκων τοὺς ἀρχαίους
μύθους τοῦ Σάρμα; — Ἰπάρχει καλῆτερόν τι ἀπὸ
τὸ νὰ μελετᾷ τις μονήρης ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ πο-
ταμοῦ, τῷ εἶπεν ἡμέραν τινὰ γέρων τις βραχμά-
νος, γείτων αὐτοῦ. Ἰπάρχει διδασκαλία βασιμω-
τέρα τῆς τῶν βιβλίων, ἡ διδασκαλία τῶν ἀν-
θρωπίνων κοινωνιῶν. Πάντες οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀ-
δελφοί, ὡς σοὶ εἶπον πολλάκις, καὶ κοινῇ ἔχου-
σιν ἀνεξαντλήτους σοφίας συλλογὰς, ἅς οἱ αἰῶνες
παραδίδουν εἰς τοὺς αἰῶνας καὶ οἱ ἄνθρωποι ὁ-
φείλουν νὰ ἀνοίγωσιν εἰς τοὺς ἀνθρώπους. Εἴθε οἱ
πόδες μου μὴ ἦσαν δυσκίνητοι διὰ τὴν ἡλικίαν
καὶ ἡ μνήμη μου ἀσθενής; θὰ περιηρόμην τότε
ζητῶν ἀπὸ τοῦ λαοῦ τὴν σοφίαν πάντων τῶν
ἀνθρώπων! Διότι αὕτη εἶναι ἡ μεγάλη φωνὴ τοῦ
Θεοῦ ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης καὶ, κατὰ τὴν γνώμην
μου, τὸ μόνον καὶ ἀλάνθαστον μέσον τοῦ νὰ
γνωρίσωμεν τί ἐπαγγέλλεται νὰ διδάξῃ. Εἴσαι
νέος σὺ, γνωρίζεις τὰς δυτικὰς γλώσσας, τὸ
πνεῦμά σου εἶναι ἀκμαῖον καὶ ἡ καρδία σου ἰσχυ-
ρά. Ἰπαγε νὰ ἐρωτήσῃς τοὺς ἀδελφούς σου ἀν-
θρώπους· ζήτησον ἀπὸ ἕκαστον ἐξ αὐτῶν μίαν
λέξιν τῆς μεγάλης διδασκαλίας τῆς παρακινούσης
αὐτοὺς εἰς ἀμοιβαίαν ἀγάπην καὶ ἐπάνελθε νὰ τὴν
εἴπῃς ἐπὶ τοῦ τάφου μου· θέλω ἀκούσει ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ.

Βαθεῖαν ἐντύπωσιν ἐπροξένησαν εἰς τὸ πνεῦμα
τοῦ Ναρά-Καθάν οἱ λόγοι τοῦ γηραιοῦ βραχμάνου.
Καὶ τὴν ἐσπέραν, ἐν ᾧ μόνος ἦν ἐν τῇ καλαμίνῃ
οἰκίᾳ του, ἔλαβε βιβλίον εὐρωπαϊκὸν εἰς τὴν βεγ-
γαλικὴν μεταφρασθὲν καὶ δωρηθὲν αὐτῷ ὑπὸ ἀ-
ξιωματικοῦ Ἀγγλου. Πρῶτη φράσις ἦν ἀπήντησαν
οἱ ὀφθαλμοὶ του ἦν ἡ ἐξῆς.

« Ὁ σὺ μισεῖς, ἐτέρῳ μὴ ποιήσης. »

Ὁ νέος βραχμάνος ἐδόθη τότε εἰς βαθεῖς ῥεμ-
θασμούς. Ποτὲ, οὐδέποτε εἶχεν ἀπαντήσει γνώ-
μην τοσοῦτω σοφὴν καὶ γλυκεῖαν, ἐν τοῖς βιβλίοις
ἃ εἶχεν ἀναγνώσει μέχρις ἐκεῖνου. Διενοήθη λοιπὸν

ὅτι ὁ γέρων εἶχε δίκαιον καὶ ὅτι ἡ σοφία εὐρί-
σκετο παρ' ἅπασιν τοῖς ἀνθρώποις.

Τρεῖς δὲ ἡμέρας μετὰ ταῦτα ἀπεφάσισε νὰ πε-
ριηγηθῇ. Ἐπορεύθη νὰ ἀποχαιρετήσῃ τὸν Δάρμα-
Βατὺ καὶ διεκοίνωσεν αὐτῷ τὸ ἀπόφθεγμα τῆς εὐ-
ρωπαϊκῆς βίβλου. Ἀκούσας δὲ αὐτὸ ὁ γέρων ἐβυ-
θίσθη καὶ αὐτὸς κατ' ἀρχὰς εἰς σκέψεις σπου-
δαίας, ἔπειτα δὲ εἶπεν « — Υἱὲ τῶν Λοῦδ, ἐάν
μετὰ παρέλευσιν τριῶν ἐτῶν, καὶ ἀφοῦ περιηγη-
θῇς τὴν γῆν, δυνήθῃς νὰ ἐξαγάγῃς τοῦ θησαυροῦ
τῆς σοφίας σου γνώμην σοφωτέραν τῆς πρὸ μι-
κροῦ ῥηθείσης, ἔχω καὶ ἐγὼ θησαυρὸν καὶ ὁ θησαυ-
ρὸς οὗτος ἔσται σός. Τὸν ἡρνήθην εἰς ἡγεμόνας,
καὶ προθύμως τὸν δίδω εἰς ἐκεῖνον ὅστις δὲν ἔχει
ἄλλα πλούτη ἢ μίαν λέξιν, ἀλλὰ τὴν λέξιν ἣν ὁ
Θεὸς εἶπεν εἰς τὴν γῆν. » Τελειώσας δὲ τοὺς λό-
γους τούτους, ὁ γέρων βραχμάνος ἐκρότησε τὰς
χεῖρας καὶ νεάνις ἐπεφάνη κρατοῦσα κάνιστρον
πλήρες ξενίων· τόσον εὐγενὴς ἦτον ἡ συμπεριφο-
ρά της ὥστε ἀνεύρισκέ τις εὐχερῶς ἐν αὐτῇ πά-
σας τὰς ἀφελεῖς ἀρετάς, αἵτινες πρέπει νὰ κο-
σμῶσι τὴν καρδίαν τῆς γυναικὸς, καὶ εἰς τὴν
γλυκεῖαν τοῦ βλέμματός της ἡρεμίαν ἀνεκάλυπτε
τις τὴν τρυφεράν ἐκείνην ἀγάπην, ἥτις κατὰ
πρῶτον μὲν ἀφοσιοῦται εἰς τὸν γεννῆτορα, ἀκο-
λούθως περικαλύπτει τὸν σύζυγον καὶ βραδύτερον
μεταβάλλεται εἰς τὴν ἀκένωτον καὶ θείαν πηγὴν
τῆς μητρικῆς φιλοστοργίας.

Ἡ ὑπόσχεσις αὕτη ἐνέπλησεν ἐλπίδων τὸν νέον
βραχμάνον. Ἀνεχώρησε καταβάς τὸν Γάγγην
καὶ ἔφθασεν εἰς Καλκούταν. Ἐκεῖ συνέρραψε βι-
βλίον, ἐν ᾧ ἀνέγραψε πᾶσαν γνώμην, ἣν ἤκουεν
ἐν ταῖς συνδιαλέξεσιν. Ἐκεῖθεν ἀπέπλευσεν εἰς
Μακάον, καὶ ἐντεύθεν εἰς Καντώνην. Ἀπὸ τῆς
Κίνας ἐπανῆλθεν εἰς τὴν δύσιν καὶ διέτρεξεν οὖ-
τω πάντας τοὺς τόπους τῆς γῆς, πάντοτε γρά-
φας εἰς τὸ βιβλίον του τὰς ἀξιολογωτέρας γνώ-
μας τῶν λαῶν.

Καὶ μετὰ τρία ἔτη ἔφθασε πάλιν εἰς τὴν κα-
τοικίαν τοῦ Δάρμα Βατὺ. Εἶδε τοὺς κοκκοφοίνι-
κας τοῦ γηραιοῦ φίλου του. Ὁ ἥλιος ἔκλινε πρὸς
τὴν κοίτην του, καὶ τὸ πᾶν ἦτον ἡσυχον· εἰς τὴν
ἡρεμίαν δὲ ταύτην ἐνουπῆρχε γλυκύ τι συγχρό-
νως καὶ λυπηρὸν. Ὁ ὁδοιπὸρος ἠσθάνθη ὅτι ἐπρε-
πε νὰ σπεύσῃ, καὶ μετ' ὀλίγον εἰσῆλθεν εἰς τὸν
οἶκον τοῦ γέροντος. Πλὴν, φεῦ! τὸ φάντασμα ὃ
εἶδον οἱ ὀφθαλμοὶ μου ἦτο σοβαρὸν καὶ λυπηρὸν ὡς
ἡ ἐσπέρα ἐκείνη. Ὁ γέρων δὲν εἶχε πλέον δύνα-
μιν εἰμὴ εἰς τὴν ψυχὴν, καὶ ὁμῶς τὸ βλέμμα του
ἐλαμπεν ἐκ χαρᾶς, καὶ ἡ ἀσθενὴς φωνὴ του ἠυ-
λόγει τὸν Θεόν· τὰ δύο δὲ ταῦτα αἰσθήματα ἡ-
νοῦντο ὅτε ἔβλεπε τὴν περιποιομένην αὐτὸν Παρ-
βατὺ. Ὅτε δὲ εἶδεν εἰσελθόντα τὸν Νάρα-Καθάν
ἐκφρασις ζωηροτέρα εὐαρεσκείας ἐλαμψεν εἰς
τοὺς ὀφθαλμούς του.

« Πάτερ μου! εἶπεν ὁ νέος ἐναγκαλισθεὶς αὐ-
τόν· τὸ ἀριστον γνωμικὸν ὑπερ ἀπῆντησα ἐν τῇ
γῇ εἶναι ἐκεῖνο τὸ ὅποιον σὺ ἐπραγματοποίησας ἐν

τῇ ζωῇ σου. Αὐτὸ σοὶ δίδει τὴν ἀνάπαυσιν ταύτην, αὐτὸ σὲ κάμνει νὰ λησμονῇς τὴν ὁδόν. Ὁ νέος ἠνέωξε τότε τὸ βιβλίον του καὶ ὁ γέρον ἀνέγνω.

« Ποίει εἰς τὸν πλησίον ὅ,τι θέλεις, ὁ πλησίον νὰ σοὶ ποιῇ. »

Ὁ Δάρμας εἶπε τότε ἡσύχως εἰς τὸν νέον, — Τὸ ἐγνώριζα, ἀλλ' ἤθελον νὰ τὸ μάθῃς ἐκ πείρας καὶ νὰ τὸ πραγματοποιῇς. Ἰπαγε· ἡ θυγάτηρ μου εἶναι γυνή σου.

Μέγιστον βάθος τῆς θαλάσσης.

Βέβαιον εἶναι πλέον τὴν σήμερον ὅτι τὸ βάθος τῆς θαλάσσης· εἶναι μεγαλείτερον τοῦ ὕψους τῶν ὀρέων· ἰδοὺ δέ τινα παραδείγματα.

Ἐν τῷ εἰρηνικῷ ὠκεανῷ οἱ ἀξιοματικοὶ τῆς Ἀφροδίτης εὗρον κατὰ τὴν 85 μοῖραν Δυτικοῦ μήκους τῶν Παρισίων καὶ 57. Νοτίου πλάτους, 3,142 μέτρων βάθος. Εἰς ἕτερον δὲ σημεῖον ἡ βολις, καταβάσας μέτρα 3,785 δὲν εὗρε τὸν πυθμένα.

Ἐν τῷ Ἀτλαντικῷ ὠκεανῷ εἰς 900 μίλια πρὸς δυσμὰς τῆς Ἀγίας Ἑλένης ὁ πλοίαρχος I. Ρὸς εὗρε βάθος 9,143 μέτρων διὰ βολίδος· ἐλκούσης βάρος 225 χιλιογράμμων.

Τέλος ἐν τῷ αὐτῷ ὠκεανῷ, οὐ μακρὰν τῶν παραλίων τῶν Ὁμοσπόνδων Ἐπικρατειῶν εἰς Δ. μῆκος 610 ἀπὸ τῶν Παρισίων καὶ Β. πλ. 310 50' πλοῖον Ἀμερικανικὸν εὗρε βάθος 10,424 μέτρων, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ μέγιστον βάθος ἐκ τῶν γνωστῶν ἡμῖν. Εἶναι δὲ ἀνώτερον τῶν ὑψηλοτέρων κορυφῶν τῆς Ἰνδίας· ἡ τῆς Ἀμερικῆς, αἵτινες δὲν ὑπερβαίνουν βεβιαῶς τὰς 8,000 μέτρα.

Ἡ ἀγάπη τοῦ ἀμεταβλήτου.

Τὸ πολυτιμότερον καὶ σπανιώτερον τῶν ἀγαθῶν εἶναι ἡ ἀγάπη τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν αὐτὴν κατάστασιν. Οὐδὲν ὁ ἄνθρωπος γνωρίζει ὀλιγώτερον τῆς ἀληθοῦς αὐτοῦ εὐτυχίας. Εὐτυχὴς ἐὰν τὴν ἐννοῇ, καὶ δυστυχὴς· πολλάκις διότι ἐπιθυμεῖ μεγαλητέραν εὐτυχιάν, οὐδέποτε βλέπει τὴν κατάστασιν αὐτοῦ ὅπως πρέπει.

Μακρόθεν τῷ παρουσιάζει ἡ ἐπιθυμία τὴν ἀπατηλὴν εἰκόνα ἐντελοῦς, εὐδαιμονίας, ἡ δὲ ἐλπίς, τεθελγμένη ἐκ τῆς ὥραιότητος αὐτῆς, τυφλῶς ἐγκολποῦται τὸ εὐχάριστον φάσμα. Διὰ πάθους προώρου χαίρει ἡ ψυχὴ ἐπὶ τῷ ἀγαθῷ πρὶν ἀποκτήσῃ αὐτὸ, τὸ χάνει δὲ ἅμα ἀρχίσῃ νὰ τὸ κατέχῃ πραγματικῶς καὶ ἡ ἀπαρесьεια καταβάλλει τὸ εἶδωλον ὅπερ ἡ ἐπιθυμία ἀνήγειρεν.

Ὁ δὲ ἄνθρωπος αἰσιποτε δυστυχεῖ, εἴτε ἐπιθυμεῖ, εἴτε κατέχει. Ἐπιθυμῶν τὴν εὐτυχιάν τῶν ἄλλων, ἐνῶ οἱτοὶ ἐπιθυμοῦσι τὴν ἰδικὴν του, πάντοτε φθονῶν καὶ πάντοτε φθονούμενος, ἐὰν εὖχεται τῆς καταστάσεως αὐτοῦ τὴν μεταβολήν, ἀγανακτῶν ὁ οὐρανὸς πολλάκις δὲν ἐκπληροῖ τὰς εὐ-

χὰς του ἢ πρὸς τιμωρίαν του. Μακρὰν ἐκυτοῦ παρασυρόμενος ἐκ τῶν ἐπιθυμιῶν του καὶ γεγηρακῶς ἤδη ἐν τῇ νεότητι αὐτοῦ, περιφρονεῖ τὸ πρὸν καὶ, ἐπιδιώκων τὸ μέλλον, θέλει πάντοτε νὰ ζήτῃ καὶ δὲν ζῇ ποτέ.

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Περὶ Πέτρου τοῦ Μεγάλου.

(Συνέχεια ἴδε φυλ. 47).

Ἄλλοτε ὁ αὐτοκράτωρ προσεβλήθη εἰς τὴν ἀπὸ Μόσχας εἰς τὴν Νοβογορόδην ὁδόν του, ἀκολουθούμενος ὑπὸ τεσσάρων μόνον ὑπηρετῶν. Εἰς τὴν ἔξοδον τοῦ Γίνεν συνελήφθη ὑπὸ στρατοῦ Ράσβονικών. Ρίπτεται ἀμέσως ἔξω τοῦ ἐλκῦθρου καὶ εἰς μὲν τὴν μίαν χεῖρα κρατῶν τὸ ξίφος αὐτοῦ γυμνόν, εἰς δὲ τὴν ἐτέραν τὸ πυροβόλον, τρέχει κατ' αὐτῶν κράζων — εἶμαι ὁ Αὐτοκράτωρ! τί θέλετε;

— Εἴμεθα, τῷ ἀπήντησεν εἷς ἐξ αὐτῶν, ἄνδρες πτωχοὶ, φθάσαντες εἰς τὸ ἔπακρον τῆς πενίας καὶ ἐπειδὴ εἴσθε ὁ ἄρχων καὶ κύριός μας· δύνασθε παντὸς ἄλλου κάλλιον νὰ μᾶς συνδράμῃτε.

— Δὲν κρατῶ χρήματα, ἐπανελάβε ζωντῶς ὁ Τσάρος.

— Καὶ ἂν ἐκρατεῖτε, τῷ ἀπήντησεν ἕτερος, δὲν ἠθέλαμεν σὰς τ' ἀφαιρέσει· ὁ σκοπὸς μας ἦτο νὰ σὰς ζητήσωμεν ἐν γραμματίῳ ἐπὶ τοῦ ταμείου τῆς διοικήσεως τῆς Νοβογορόδης· διὰ τὴν ποσότητα ἣν θέλετε εὐαρεστηθῇ νὰ μᾶς δώσετε, ἥτις σὰς παρακαλοῦμεν νὰ ἦναι, ὅσον τὸ δυνατόν, μεγαλητέρα, ὅπως μᾶς ἐξαγάγῃ τῆς πενίας.

Τότε ὁ Τσάρος τοὺς ἠρώτησεν, ἐὰν γίλια ρούβλια τοὺς ἐξήρουν. Ἀπεκρίθησαν ὅτι ἦσαν εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴν ποσότητα ταύτην. Παρευθὺς ὁ Αὐτοκράτωρ κάμνει γραμματίον ἐπὶ τῆς διοικήσεως τῆς Νοβογορόδης πληρωτέον ἐν ὄψει διὰ τὴν εἰρημένην ποσότητα. Ἐστειλὰν ἕνα ἐξ αὐτῶν ὅστις ἐπέστρεψε ταχέως μὲ τὰ χρήματα. Μετὰ ταῦτα παρεκάλεσαν τὸν Τσάρον νὰ ἐξακολουθήσῃ τὴν ὁδόν του, ἀφ' οὗ ἔλαβαν τὴν υπόσχεσίν του ὅτι δὲν ἤθελε ἄμειν, οὐδεμίαν καταδιώξιν ἢ ἐρευναν περὶ αὐτῶν, ὑποσχόμενοι αὐτῷ νὰ μεταβάλωσιν εἰς τὸ ἐξῆς τρόπον ζωῆς, γινόμενοι καλοὶ καὶ πιστοὶ ὑπῆκοοι. Ὁ Μέγας Πέτρος ἐπανελάβε ἀκολούθως τὴν ὁδὸν τῆς Μόσχας.

Ἀποφασίσας νὰ ἐξολοθρεύσῃ διὰ παντὸς ἀπὸ τὴν πόλιν ταύτην τὴν βιαιοπραγίαν καὶ ληστείαν, ὁ Τσάρος κατέφυγεν εἰς εἶδος πίνης ὅπερ παρ' ἅπασιν τοῖς λοιποῖς λαοῖς ἤθελε θεωρηθῇ πικρά-βασίς τῶν νόμων τῆς ἀνθρωπότητος· τὸ μέσον